

WOJEWODA WARMIŃSKO-MAZURSKI

Olsztyn, 21 listopada 2023 r.

PS-III.862.19.2023.GM

**Pan
Grzegorz Prokop
Dyrektor
Powiatowego Urzędu Pracy
w Kętrzynie**

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę przeprowadzono w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kętrzynie, ul. Pocztowa 11, 11-400 Kętrzyn, Regon: 510931755, NIP: 742-10-15-669.

[Dowód: akta kontroli str. 11-12]

Miejsce kontroli: siedziba jednostki kontrolowanej.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli stanowiska pełnili:

- Pan Grzegorz Prokop, powołany z dniem 4 września 2015 r. na stanowisko Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Kętrzynie;
- Pani Ewa Wiszniewska, powołana z dniem 1 marca 2018 r. na stanowisko Zastępcy Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Kętrzynie .

[Dowód: akta kontroli str. 13-14]

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

- Pani Genowefa Macina – starszy inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa nr 10/2022, pełniąca funkcję przewodniczącej zespołu kontrolnego;
- Pani Marta Piątek – kierownik Oddziału Pracy, legitymacja służbowa nr 26/2021, członek zespołu kontrolnego,

na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko - Mazurskiego, nr FK-VI.0030.851.2023 z dnia 6 października 2023 r.

[Dowód: akta kontroli str. 9-10]

Termin kontroli: 18 października 2023 r.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 5/2023.

Zakres objęty kontrolą:

Ocena świadczenia usług w zakresie poradnictwa zawodowego wobec osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 1 oraz art. 112 - 115 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Ilekroć w wystąpieniu pokontrolnym jest mowa o:

- ustawie – oznacza to ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t. j. Dz. U., z 2021 r. poz. 1110 ze zm., z 2022 r., poz. 690 ze zm.);
- MRiPS – oznacza to Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej;
- PUP – oznacza to Powiatowy Urząd Pracy w Kętrzynie;
- Dyrektora – oznacza to Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Kętrzynie.
- Zastępcy Dyrektora – oznacza to Zastępcę Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Kętrzynie.

Obowiązujące w zakresie świadczenia usług poradnictwa zawodowego wobec osób bezrobotnych i poszukujących pracy to:

- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t. j. z 2021 r. poz. 1110 ze zm., z 2022 r., poz. 690);
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy (Dz. U. z 2014 r., poz. 667).

Na podstawie ustaleń kontroli działalność kontrolowanej jednostki ocenia się pozytywnie.

Przedmiotem kontroli było ustalenie stanu faktycznego, udokumentowanie i ocena działalności podmiotu kontrolowanego pod względem przestrzegania zapisów Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy oraz przestrzegania zapisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w zakresie świadczenia usług poradnictwa zawodowego w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r., w szczególności sprawdzenie zgodności realizowanych usług poradnictwa zawodowego ze standardem określonym w ww. przepisach.

Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o analizę dokumentacji z realizacji poszczególnych form poradnictwa zawodowego, przedstawionych przez PUP danych statystycznych, zakresów obowiązków pracowników odpowiedzialnych za realizację kontrolowanych zadań oraz wyjaśnień udzielonych przez Kierownika Centrum Aktywizacji Zawodowej.

W kontrolowanym okresie PUP funkcjonował na podstawie Regulaminu Organizacyjnego zatwierdzonego Uchwałą Nr 544/2020 Zarządu Powiatu w Kętrzynie z dnia

14 maja 2020 r. Zgodnie z ww. regulaminem, za realizację kontrolowanego zadania odpowiedzialni byli doradcy zawodowi zatrudnieni w Centrum Aktywizacji Zawodowej (CAZ), do zadań których należało m. in.:

a) prowadzenie poradnictwa zawodowego dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy, w tym:

- udzielanie bezrobotnym i poszukującym pracy pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu lub miejsca pracy oraz w planowaniu rozwoju kariery zawodowej, a także w przygotowaniu do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu i podejmowaniu pracy,

- udzielaniu informacji o zawodach, rynku pracy oraz możliwościach szkolenia i kształcenia, umiejętnościach niezbędnych przy aktywnym poszukiwaniu pracy i samozatrudnienia,

- udzielanie porad z wykorzystaniem standaryzowanych metod ułatwiających wybór zawodu, zmianę kwalifikacji, podjęcie lub zmianę pracy w tym badanie kompetencji, zainteresowań i uzdolnień zawodowych,

- kierowanie na specjalistyczne badania psychologiczne i lekarskie umożliwiające wydanie opinii o przydatności zawodowej do pracy i zawodu albo kierunku szkolenia,

- inicjowanie, organizowanie i prowadzenie grupowych porad zawodowych dla bezrobotnych i poszukujących pracy,

- inicjowanie, organizowanie i prowadzenie szkoleń z zakresu umiejętności poszukiwania pracy,

- udostępnianie zasobów informacji zawodowych w siedzibie powiatowego urzędu pracy do samodzielnego wykorzystania przez osoby zarejestrowane lub niezarejestrowane,

b) prowadzenie poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej dla pracodawców, w tym:

- pomoc pracodawcom w doborze kandydatów do pracy spośród bezrobotnych i poszukujących pracy,

- wspieranie rozwoju zawodowego pracodawcy i jego pracowników przez udzielanie porad zawodowych.

Zgodnie z § 16 ust. 1 Regulaminu oraz schematem organizacyjnym stanowiącym załącznik nr 1 do Regulaminu, CAZ podlegał Zastępcy Dyrektora PUP.

[Dowód: akta kontroli str. 15-50]

Ze sprawozdania MRiPS – 02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy wynikało, iż na poradnictwo zawodowe, badania i ekspertyzy wydatkowano 9.303,34 zł. Środki finansowe zostały wydatkowane na: poradniki zawodowe, filmy instruktarzowe, modyfikację tablicy ogłoszeń, ogłoszenia w prasie, zakup artykułów promocyjnych.

[Dowód: akta kontroli str. 90-97]

Z przedłożonych kontrolującym sprawozdań o rynku pracy MRiPS-01 wynikało, że na dzień 1 stycznia 2022 r. w PUP zarejestrowanych było 3.217 osób bezrobotnych oraz 33 osoby poszukujące pracy. W dniu 31 grudnia 2022 r. było to 3.135 osób bezrobotnych oraz 35 osób poszukujących pracy.

[Dowód: akta kontroli str. 51-68]

W okresie objętym kontrolą zadania z zakresu poradnictwa zawodowego realizowało w PUP 4 doradców zawodowych. Pracownicy realizujący przedmiotowe działania mieli powyższe zadania ujęte w zakresach czynności.

[Dowód: akta kontroli str. 69-89]

Jak wynika z Załącznika nr 2 do sprawozdania MRiP-01, w okresie objętym kontrolą z porad indywidualnych skorzystało 326 osób, w ramach 525 wizyt. W 2022 r. doradcy zawodowi w żadnym kwartale nie zaplanowali porad grupowych.

[Dowód: akta kontroli str. 98-109]

„Z wyjaśnień Dyrektora PUP wynika, że w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kętrzynie nie obowiązują sformalizowane wewnętrzne procedury dot. poradnictwa zawodowego w zakresie: porad indywidualnych, porad grupowych, szkoleń w zakresie aktywnego poszukiwania pracy, kierowania na badania lekarskie i psychologiczne, udostępniania zasobów informacji zawodowej. W ww. zakresie stosowane są przepisy Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 14 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy.”

Sposób postępowania doradców zawodowych w procesie doradczym opisują tzw. „procedury wewnętrzne”, których celem jest ustandaryzowanie działań pracowników tak, by były powtarzalne, mierzalne i skuteczne. Procedury opracowano do: indywidualnej porady zawodowej, grupowej porady zawodowej, kierowania na badania lekarskie i psychologiczne, udostępniania zasobów informacji zawodowych do samodzielnego wykorzystania.

[Dowód: akta kontroli str. 110-112]

Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora PUP „procedura kierowania osób na poradę indywidualną obejmuje: przyjęcie przez pośrednika pracy informacji od osoby bezrobotnej, poszukującej pracy o potrzebie udzielenia porady w celu rozpoznania, rozwiązania jej problemu zawodowego np. w sytuacji dot. wyboru zawodu, zmiany lub uzupełnienia kwalifikacji, określenia preferencji zawodowych, planowania podjęcia działalności gospodarczej oraz podjęcia, czy zmiany zatrudnienia. Informacja o potrzebie objęcia poradą indywidualną zostaje uwzględniona przez doradcę klienta w Indywidualnym Planie Działania oraz zapisana w systemie PSZ SYRIUSZ. W przypadku osób, które złożyły wniosek o sfinansowanie szkolenia zawodowego lub zainteresowanych dofinansowaniem podjęcia

działalności gospodarczej termin porady indywidualnej jest ustalany przez doradcę zawodowego.

Podczas porady w pierwszej kolejności następuje przedstawienie sposobu postępowania przyjętego w trakcie porady indywidualnej, a następnie ustalenie celu rozmowy doradczej np. problemu zawodowego dotyczącego wyboru zawodu, zmiany kwalifikacji, podjęcia lub zmiany zatrudnienia, planowanego udziału w szkoleniu zawodowym czy planowanego podjęcia działalności gospodarczej. Doradca zawodowy dokonuje analizy informacji uzyskanych od klienta, analizy dotychczasowej sytuacji osoby bezrobotnej, rozpoznania motywacji osoby oraz chęci i gotowości do dokonania zmian, zidentyfikowania umiejętności nabytych w dotychczasowej drodze zawodowej, wskazanie możliwości oferowanych na lokalnym rynku czy ustalenie ewentualnych ograniczeń zdrowotnych, wpływających na aktywność zawodową. W zależności od potrzeby lub zainteresowania podczas porad za zgodą klienta przeprowadzane są badania testowe (KZZ). W sytuacji potrzeby doradcy zawodowi wydają skierowania na badania lekarskie i psychologiczne. W przypadku osób ubiegających się o sfinansowanie szkolenia lub dofinansowania podjęcia działalności gospodarczej doradcy zawodowi sporządzają opinię, która jest przekazywana specjalście ds. szkoleń lub pracownikowi merytorycznemu zajmującemu się dofinansowaniem na działalność gospodarczą.”

[Dowód: akta kontroli str. 110-112]

Kontroli poddano dokumentację 20 porad indywidualnych (po 5 przeprowadzonych przez każdego doradcę zawodowego). Na podstawie przedstawionych kontrolującym raportów doradcy wygenerowanych z systemu Syriusz ustalono, że porady indywidualne udzielane w PUP obejmowały wszystkie elementy określone w § 53 Rozporządzenia, tj.: ustalenie problemu zawodowego; analizę sytuacji bezrobotnego (zainteresowania, predyspozycje, kompetencje, uwarunkowania zdrowotne, społeczne i ekonomiczne); analizę możliwości i wybór odpowiedniego sposobu rozwiązania problemu zawodowego; ustalenie potrzeby przeprowadzenia specjalistycznych badań lekarskich lub psychologicznych; weryfikację sposobu rozwiązania problemu zawodowego lub wskazanie możliwości skorzystania z innych usług rynku pracy, jeżeli wynika to ze specjalistycznych badań lekarskich lub psychologicznych; zalecenia dotyczące dalszego postępowania, w tym potrzebę objęcia uczestnika pomocą innego pracownika PUP. Po analizie zapisów dokonanych w indywidualnych raportach doradcy, kontrolujący stwierdzili, że w niektórych raportach opis problemu zawodowego (...), analiza informacji o bezrobotnym (...) oraz opis sposobu rozwiązania problemu zawodowego (...) zawierały tę samą treść. Należy zwrócić uwagę doradcom zawodowym na poprawne sporządzanie raportów doradcy.

[Dowód: akta kontroli str. 121-122, 125-126, 135-136]

Stwierdzono, że udzielane porady indywidualne dokumentowano w sposób zgodny z zapisami § 54 Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r.

w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy.

[Dowód: akta kontroli str. 113-187]

W 2022 r. PUP w Kętrzynie nie świadczył usług poradnictwa zawodowego w formie porad grupowych oraz szkoleń z zakresu umiejętności poszukiwania pracy.

[Dowód: akta kontroli str. 111]

Dyrektor PUP poinformował, że „Szkolenia z zakresu umiejętności poszukiwania pracy zgodnie z przepisami są realizowane przez okres 3 kolejno następujących po sobie tygodni. Z uwagi na dość długi czas trwania szkolenia utrudniłoby to w poradnictwie zawodowym realizację pozostałych zadań zawodowych wykonywanych przez doradcę zawodowego. Przygotowanie przez okres 3 tygodni do poprowadzenia ww. szkolenia jest czasochłonne. Wymaga ze strony doradcy zawodowego dużego nakładu pracy i zaangażowania co jednocześnie uniemożliwia wykonywanie równolegle innych zadań. W szkoleniu może wziąć udział maksymalnie 16 osób, ilość osób objętych pomocą jest nieadekwatna do faktycznych potrzeb objęcia innymi formami realizowanymi w ramach usługi poradnictwa zawodowego. W ocenie doradców zawodowych szkolenie zdecydowanie wymaga zaktualizowania jego tematyki adekwatnie do zmieniającej się sytuacji na rynku pracy, jak również skrócenia czasu jego trwania. W związku z powyższym szkolenia z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy nie zostały uwzględnione w planie szkoleń przyjętym do realizacji w PUP Kętrzyn w 2022 r. ”

[Dowód: akta kontroli str. 111-112]

Odnosząc się do braku szkoleń z zakresu umiejętności poszukiwania pracy, kontrolujący przyjęli ww. wyjaśnienia. Brak zainteresowania osób bezrobotnych szkoleniami z zakresu umiejętności poszukiwania pracy uznać należy za wystarczające uzasadnienie dla niestosowania tej formy wsparcia.

PUP w Kętrzynie w 2022 r. nie realizował grupowych porad zawodowych. Dyrektor PUP wyjaśnił, że „ Okres pandemii w Polsce trwający od 2020 r., stan zagrożenia epidemicznego bezpośrednio przełożył się na ograniczenie ilości kontaktów z klientami w PUP Kętrzyn z uwagi na zwiększone ryzyko zakażenia. Porady zawodowe grupowe nie były realizowane z uwagi na konieczność przeprowadzenia warsztatów w formie grupowej, w przypadku pozostałych form realizowanych w ramach usługi poradnictwa ilość osób korzystających z usług poradnictwa zawodowego w tym okresie również była dużo niższa. Sytuacja taka spowodowała w 2022 r. zwiększenie zapotrzebowania objęcia pomocą lub zainteresowania ze strony klientów na porady zawodowe indywidualne. Wzrost zainteresowania środkami na podjęcie działalności gospodarczej czy szkoleniami zawodowymi wymusił potrzebę przeprowadzenia zdecydowanie większej ilości porad zawodowych indywidualnych. Dodatkowo porady indywidualne dawały możliwość efektywniejszej współpracy z osobami, u których pandemia wpłynęła bezpośrednio na obniżony poziom motywacji do pracy, brakiem aktywności w poszukiwaniu pracy lub

problemy z radzeniem sobie na rynku pracy. Nie było zainteresowania udziałem w spotkaniach grupowych w poradnictwie zawodowym, osoby nie zgłaszały doradcom klienta chęci skorzystania z tej formy. Porady zawodowe grupowe realizowane są w 2023 r.”

[Dowód: akta kontroli str. 112]

Odnosząc się do braku porad grupowych, kontrolujący przyjęli ww. wyjaśnienia. Kontrolującym przedstawiono harmonogramy grupowych porad zawodowych zrealizowanych w I, II i III kwartale 2023 r., potwierdzające przeprowadzenie 17 grupowych porad zawodowych, co wskazuje, że po pandemii PUP Kętrzyn rozszerzył zakres udzielania porad zawodowych o tę usługę.

[Dowód: akta kontroli str. 110-111, 200-202]

Z załącznika nr 2 do sprawozdania MRiP-01, wynika, że w okresie objętym kontrolą z badań testowych w PUP w Kętrzynie skorzystały 64 osoby.

[Dowód: akta kontroli str. 98]

Z przedłożonej kontrolującym dokumentacji wynika, że na badania lekarskie i psychologiczne, w zdecydowanej większości kierowane są osoby bezrobotne, które złożyły wnioski o szkolenia. Badanie lekarskie i psychologiczne mają przede wszystkim na celu potwierdzenie lub wykluczenie istnienia przeciwwskazań do podjęcia wnioskowanego szkolenia. Na badania lekarskie, kierowane są też osoby bezrobotne, które odmówiły przyjęcia oferty pracy wskazując jako przyczynę odmowy ograniczenia zdrowotne. Badanie lekarskie mają przede wszystkim na celu potwierdzenie lub wykluczenie istnienia przeciwwskazań do podjęcia oferowanego zatrudnienia.

Z przedstawionej dokumentacji wynika, że kierowanie osób bezrobotnych na badania odbywało się zgodnie z § 50 Rozporządzenia. Bezrobotnym wydawano skierowania zawierające wymagane przepisami elementy oraz deklarację o dostarczeniu do PUP wyników badań. Wszyscy bezrobotni wywiązali się z tego obowiązku.

[Dowód: akta kontroli str. 188-199]

W odniesieniu do określonego w § 46 ust. 1 pkt 8 Rozporządzenia, dotyczącego udostępniania zasobów informacyjnych, Dyrektor PUP wyjaśnił, że „zasoby informacji zawodowej są udostępniane w wersji papierowej oraz elektronicznej. Wersja papierowa dostępna jest w sali poradnictwa zawodowego i obejmuje m. in. teczkę Zasoby Informacji Zawodowych, bibliotekę zawierającą poradniki i materiały informacyjne (m. in. przewodnik po zawodach, teatki informacji o zawodzie, zeszyty informacyjno-metodyczne doradcy zawodowego. Zasoby te dodatkowo wzbogacają filmy edukacyjno-szkoleniowe związane z rynkiem pracy i przygotowaniem do lepszego radzenia sobie na rynku pracy oraz filmy zawodoznawcze wykorzystywane podczas porad grupowych i informacji zawodowych grupowych. Informacja na temat dostępnych w PUP Kętrzyn zasobów informacji zawodowej dostępna jest na tablicy informacyjnej urzędu. Zasoby udostępniane są również w wersji

elektronicznej – jest udostępnione stanowisko komputerowe z bazą informacji zawodowych i testów kompetencyjnych w p. 115.”

Kontrolujący potwierdzili, że udostępniane przez PUP materiały obejmują zakres określony w § 47 Rozporządzenia.

[Dowód: akta kontroli str. 111]

Biorąc pod uwagę ustalenia kontroli, stwierdzić należy, że PUP realizuje usługę poradnictwa zawodowego zgodnie ze standardami i wymogami określonymi w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz Rozporządzeniu ws. szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy.

Wobec niestwierdzenia uchybień, nie wydano zaleceń pokontrolnych.

Pouczenie

Informuję, że od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Anna Słowińska
DYREKTOR
Wydziału Polityki Społecznej